

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (četrti senat)

z dne 7. julija 2004*

V združenih zadevah T-107/01 in T-175/01,

Société des mines de Sacilor – Lormines SA, s sedežem v Puteauxju (Francija), ki jo je najprej zastopal G. Marty, nato R. Schmitt, avocats,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata G. Rozet in L. Ström, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka,

zaradi tožbe zaradi nedelovanja in podredno ničnostne tožbe zoper zavrnitev Komisije, da bi ugodila pritožbi tožeče stranke, naj se ugotovi, da je Francoska republika kršila določbe člen 4(b) in (c) PJ in člena 86 PJ, s tem ko je tožeči stranki naložila domnevno pretirane dajatve v okviru postopka opustitve in odpovedi njenih rudarskih koncesij,

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (četrti senat),

v sestavi H. Legal, predsednik, V. Tiili, sodnica, in M. Vilaras, sodnik,
sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. februarja 2004

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Člen 4 PJ določa:

„Znotraj Skupnosti so s skupnim trgom premoga in jekla nezdružljivi in se posledično odpravijo in prepovejo v pogojih, ki jih določa ta pogodba:

[...]

- b) ukrepi ali ravnanja, ki ustvarjajo diskriminacijo med proizvajalci, kupci ali uporabniki, zlasti, kar zadeva pogoje cene ali dobave in tarif prevoza, kot tudi ukrepi ali ravnanja, ki kupca ovirajo pri prosti izbiri svojega dobavitelja.

- c) subvencije ali pomoči, ki jih podelijo države, ali posebne dajatve v kakršnikoli obliki, ki jih le- te naložijo;

[...]“

2 Člen 33 PJ določa:

„Sodišče je pristojno za odločanje o ničnostnih tožbah, ki jih zoper odločbe in priporočila Komisije vložijo država članica ali Svet zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe po organih. Vendarle preizkus Sodišča ne more obsegati presoje položaja, ki izvira iz ekonomskih dejstev ali okoliščin, v luči katerega so bile sprejete te odločbe ali priporočila, razen če se Komisiji očita zlorabo po organih ali očitno nespoštovanje določb pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo.

Podjetja ali združenja iz člena 48 lahko ob enakih pogojih vložijo tožbo zoper posamične odločbe ali priporočila, ki se jih zadevajo, ali zoper splošne odločbe in priporočila, glede katerih menijo, da gre za zlorabo po organih v razmerju do njih.

[...]“

3 Člen 35 PJ določa:

„V primeru, ko Komisija, ki je na podlagi določbe te pogodbe ali izvedbenih predpisov dolžna sprejeti odločbo ali oblikovati priporočilo, ne izpolni te obveznosti, je, odvisno od primera, na državah, Svetu ali podjetjih in združenjih, da zadevo predložijo Komisiji.

Enako velja v primeru, ko Komisija, ki je v skladu z določbo te pogodbe ali izvedbenih predpisov pooblaščen, da sprejme odločbo ali da oblikuje priporočilo, tega ne stori in ko to predstavlja zlorabo po organih.

Če po izteku dvomesečnega roka Komisija ni sprejela nobene odločbe ali oblikovala nobenega priporočila, se lahko zoper domnevano zavrnilno odločbo, na katero je mogoče sklepati zaradi tega molka, vložiti tožbo pred Sodiščem v roku enega meseca.“

4 Člen 80 PJ določa:

„Podjetja v smislu te pogodbe so tista, ki opravljajo dejavnost proizvodnje na področju premoga in jekla znotraj ozemelj iz člena 79, prvi odstavek, in tudi, kar zadeva člena 65 in 66 kot ter informacije, zahtevane za njuno uporabo in postopke v zvezi z njima, podjetja ali organi, ki običajno opravljajo dejavnost distribucije, ki ni prodaja domačim potrošnikom ali obrtnikom.“

Dejansko stanje

- 5 Tožeča stranka, takrat imenovana Lormines, družba vnukinja družbe Usinor, je bila ustanovljena leta 1978 za prevzem koncesij in zakupov rudnikov železa družbe Sacilor v Loreni. Tožeča stranka je postala javno podjetje zaradi nacionalizacije svoje družbe matere leta 1982. Upoštevajoč zaton dejavnosti pridobivanja železove rude v tej regiji se je francoska vlada v letu 1991 odločila ustaviti proizvodnjo. Zadnji rudniki železa so prenehali opravljati dejavnost v juliju 1993. Tožeča stranka je bila privatizirana v letih 1995 in 1997.
- 6 Zaradi prenehanja svoje dejavnosti se je tožeča stranka znašla v situaciji, ko bi morala biti likvidirana. Zato je začela postopke za opustitev in odpoved.
- 7 Postopek opustitve je usmerjen v zaprtje in zavarovanje starih rudarskih naprav. V okviru opustitve je rudarska družba dolžna upoštevati posebna pravila za nadzor pri uresničevanju rudarske pravice, katerih namen je določiti dela, potrebna za zavarovanje starih rudarskih naprav.
- 8 Postopek odpovedi je namenjen predhodnemu prenehanju koncesije. Ta koncesionarju omogoča, da se izogne obveznostim, ki izvirajo iz uporabe posebnih pravil za nadzor nad uresničevanjem rudarske pravice, oprošča pa ga tudi domneve odgovornosti zaradi škode, ki nastane na površju.
- 9 Ukrepi opustitve več rudnikov tožeče stranke so bili izvedeni v skladu z določbami dekreta 80-330 z dne 7. maja 1980 o politiki rudnikov in kamnolomov (JORF z dne 10. maja 1980, str. 1179), kot je bil spremenjen, kot je to ugotovil pristojen državni organ med letom 1996.

- 10 Vendar pa pristojni minister ni sprejel zahteve za predčasno odpoved ustreznim koncesijam in organ je nadaljeval izvajanje politike rudnikov na podlagi zakona 94-588 z dne 15. julija 1994, ki spreminja določene določbe zakonika o rudarstvu in člen L. 711-12 zakonika o delovnih razmerjih (JORF z dne 16. julija 1994, str. 10239). Tožeča stranka je tako še naprej nosila dajatve, povezane z ukrepi nadzora in javnih del.
- 11 Poleg tega je bila z zakonom 99-245 z dne 30. marca 1999 o odgovornosti za škodo, ki izhaja iz izkoriščanja rudnika, in o zaščiti pred rudniškimi tveganji po koncu izkoriščanja (JORF z dne 31. marca 1999, str. 4767) razširjena domneva odgovornosti s področja rudarstva, tako da odslej velja domneva stalne odgovornosti prejšnjega koncesionarja. Ta zakon prav tako določa obveznost prejšnjega nosilca rudarske pravice, da mora plačati nadomestilo, namenjeno financiranju javnih stroškov za dobo desetih let.
- 12 Na podlagi posvetovanja na izredni skupščini 3. marca 2000 je tožeča stranka začela postopek prostovoljne likvidacije.
- 13 Ker je tožeča stranka menila, da sta bila s tem, da so francoski organi zavrnil prenehanje njenih koncesij, iz česar izhaja zavezanost k novim, nepredvidenim in čezmernim dajatvam, kršena člena 4 PJ in 86 PJ, je 9. februarja 2001 pri Komisiji vložila pritožbo, vpisano pri generalnem sekretariatu Komisije 21. februarja 2001.
- 14 V tožbi je tožeča stranka trdila, da so francoski organi kršili člen 4(c) PJ, s tem ko so ji naložili „posebne dajatve“. Komisiji je predlagala, naj na podlagi člena 88 PJ

ugotovi, da Francoska republika ni izpolnila obveznosti iz te pogodbe, in naj ji naloži, da:

„— pripozna, da družba Lormines ni več nosilka koncesij in zakupov od dneva njihove dejanske opustitve;

— pripozna, da družbe Lormines od dejanske opustitve koncesij in zakupov ne more več vezati domneva odgovornosti;

— družbi Lormines preneha nalagati plačilo kakršnihkoli dajatev iz naslova zgoraj navedenih koncesij in zakupov;

— družbi Lormines povrne dajatve, ki jih je morala plačati od dejanske opustitve koncesij in zakupov.“

15 Komisija je v svojem dopisu z dne 30. marca 2001, za katerega pravni svetovalec tožeče stranke navaja, da ga je prejel 20. aprila 2001, in ki ga je podpisal direktor direktorata „Državne pomoči II“ v okviru generalnega direktorata „Konkurenca“, odgovorila tako:

„Na podlagi razpoložljivih informacij so službe generalnega direktorata konkurence sklenile, da se v zadevi ne uporablja pravo Skupnosti, temveč le francosko pravo. Izpodbijane določbe, ki se nanašajo na pogoje, ki jih francoska država nalaga za odpoved družb, ki so nosilke rudarskih pravic, namreč niso izvedbeni ukrepi, ki bi veljali posebej za podjetja ESPJ. Določbe spadajo na področje varnosti in civilne

odgovornosti, ti področji pa sta v pristojnosti držav članic in ne Skupnosti. Podjetja ESPJ niso oproščena obveznosti, ki jih nalagajo države in so določene iz razlogov javnega reda, kot so varnost, civilna odgovornost ali okolje. Finančnih stroškov, ki iz njih izhajajo, torej ni mogoče šteti za posebne dajatve, ki bremenijo podjetja ESPJ iz naslova člena 4(c)[PJ].

Če imate nove dokaze, ki bi lahko dokazali nasprotno, vas prosim, da jih mojim službam predstavite v najkrajšem času.“

- 16 Z dopisom z dne 9. maja 2001 je pravni svetovalec tožeče stranke odgovoril na dopis Komisije. Vztrajal je pri domnevni kršitvi člena 4(c) PJ glede pojma „posebne dajatve“ in naložitvi dajatev izključno podjetjem iz pogodbe ESPJ. Zatrjeval je tudi obstoj diskriminacije, ki je v nasprotju s členom 4(b) PJ. Sklenil je tako:

„Iz tega razloga, kolikor je potrebno in za namene člena 35 [PJ], naprošam Komisijo, naj ugotovi, da Francoska republika ni izpolnila obveznosti iz členov 4(b) [PJ] in 86 [PJ].“

- 17 Prav tako je predlagal, naj se naložijo enaki ukrepi, kot jih je že predlagal v pritožbi z dne 9. februarja 2001 (točka 14 zgoraj).

- 18 Komisija je v svojem dopisu z dne 10. julija 2001, za katerega pravni svetovalec tožeče stranke navaja, da ga je prejel 19. julija 2001, in ki ga je podpisal direktor

direktorata „Okoljski vidiki politike podjetništva, izkoriščanje naravnih virov in posebne industrijske panoge“ generalnega direktorata „Podjetništvo“, odgovorila tako:

„V svojem dopisu s 14. maja 2001 podredno zatrjujete diskriminacijo, ki je v nasprotju s členom 4(b) [PJ], katere žrtev naj bi bila družba Lormines. Moje službe, pristojne za to področje, so preizkusile to stališče. Izkazalo pa se je, da člen 4(b) [PJ] zadeva samo prodajo proizvodov ESPJ. Uporaba splošnega pravila prepovedi diskriminacije je bila natančneje določena v členu 60 [PJ] (prodajna cena) in v členu 70 [PJ] (prevozni stroški). Posebne dajatve po odpovedi družb, ki so nosilke rudarskih pravic, torej ne spadajo na področje uporabe člena 4(b) [PJ].

Glede drugih vidikov vaše pritožbe se sklicujem na odgovor generalnega direktorata konkurence, povzet v njegovem dopisu z dne 30. marca 2001.“

Postopek in predlogi strank

- 19 Z vlogama, vloženima v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 9. maja 2001 in 31. julija 2001, vpisanima pod številčkama T-107/01 in T-175/01, je tožeča stranka vložila ti tožbi.
- 20 Z ločeno vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 19. junija 2001, je tožena stranka vložila ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika Sodišča v okviru zadeve T-107/01. S sklepom Sodišča prve stopnje z dne 11. oktobra 2001 je bil ugovor združen z odločanjem po temelju, odločitev o stroških pa je bila pridržana.

- 21 Z ločeno vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 12. oktobra 2001, je tožena stranka vložila ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika Sodišča v okviru zadeve T-175/01. S sklepom Sodišča prve stopnje z dne 12. marca 2002 je bilo odločanje o ugovoru pridržano za končno odločitev, odločitev o stroških pa je bila pridržana.
- 22 Z ločeno vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 29. maja 2002, vpisano pod številka T-107/01 R in T-175/01 R, je tožeča stranka vložila predlog za izdajo začasnih odredb. Ta predlog je bil 11. julija 2002 zavržen s sklepom predsednika Sodišča prve stopnje v zadevi Lormines proti Komisiji (T-107/01 R in T-175/01 R, Recueil, str. II-3193), odločitev o stroških pa je bila pridržana.
- 23 S sklepom z dne 15. novembra 2002 je predsednik četrtega senata Sodišča prve stopnje zadevi T-107/01 in T-175/01 združil za ustni postopek in zaradi izdaje odločbe v skladu s členom 50 Poslovnika Sodišča prve stopnje.
- 24 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje (četrti senat) odločilo začeti ustni postopek in v okviru ukrepov procesnega vodstva, predvidenih v členu 64 poslovnika, povabilo toženo stranko, naj odgovori na pisno vprašanje. Tej zahtevi je bilo ugodeno v odrejenem roku.
- 25 Stranki sta podali svoje ustne navedbe in odgovore na vprašanja Sodišča prve stopnje na obravnavi 18. februarja 2004.

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

28 V zadevi T-175/01 tožeča stranka predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— ugotovi, da je tožba dopustna;

— na podlagi člena 35 PJ razglasi za nično domnevno zavrnilno odločbo Komisije z dne 9. julija 2001, s katero ta ni ugodila njeni pritožbi z dne 9. maja 2001;

— na podlagi člena 33 PJ razglasi za nično domnevno zavrnilno odločbo Komisije z dne 10. julija 2001, s katero slednja ni ugodila navedeni pritožbi;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

29 V repliki tožeča stranka podredno predlaga, naj Sodišče prve stopnje ugotovi neobstoj odločbe Komisije, vsebovane v njenem dopisu z dne 10. julija 2001.

30 V zadevi T-175/01 tožena stranka predlaga Sodišču prve stopnje, naj :

— ugotovi, da je tožba nedopustna;

- podredno ugotovi, da je tožba neutemeljena in jo zavrne;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov, vključno s stroški, ki se nanašajo na postopek za izdajo začasne odredbe.

Pravno stanje

- 31 V obeh postopkih se Komisija sklicuje na nedopustnost tožb zaradi nedelovanja in ničnostnih tožb na podlagi različnih razlogov.
- 32 Treba je analizirati razlog, po katerem tožeča stranka nima procesnega upravičenja na podlagi členov 33 PJ in 35 PJ, ker ni podjetje v smislu člena 80 PJ, kar je vprašanje prehodnega značaja, ki je skupno predlogom zaradi nedelovanja in ničnosti.

O lastnosti podjetja v smislu člena 80 PJ

Trditve strank

- 33 Komisija zatrjuje, da tožeča stranka ni podjetje v smislu člena 80 PJ, saj ni opravljala nikakršne dejavnosti iz pogodbe ESPJ, tako ne v času vložitve te tožbe, niti v trenutku, ko se je obrnila na Komisijo, in tudi ne v trenutku, ko so ji bile naložene zadevne dajatve. Poudarja, da elementi, ki jih je navedla tožeča stranka, kažejo, da se

je njena dejavnost pridobivanja železa končala 31. julija 1993 in da nima več zaposlenih od 31. decembra 1999.

- 34 Tožeča stranka meni, da je predlog Komisije, ki temelji na odsotnosti lastnosti podjetja v smislu člena 80 PJ, nedopusten na podlagi člena 48(2) Poslovnika. Zatrjuje, da je bil ta predlog predstavljen le v odgovoru na tožbo v okviru zadeve T-107/01 in ne v ločeni vlogi, s katero je bil vložen ugovor nedopustnosti.
- 35 Dodaja, da Komisija ne more uveljavljati tega tožbenega razloga, kajti procesnega upravičenja sposobnosti osebe ni mogoče izpodbijati med sodnim postopkom, če so jo institucije Skupnosti priznale v okviru predhodnega upravnega postopka (sodba Sodišča z dne 8. oktobra 1974 v zadevi Union syndicale in drugi proti Svetu, 175/73, Recueil, str. 917, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1996 v zadevi Sinochem Heilongjiang proti Svetu, T-161/94, Recueil, str. II-695, točka 34).
- 36 Glede temelja tega vprašanja tožeča stranka zatrjuje, da je podjetje v smislu člena 80 PJ in da ima torej procesno upravičenje na podlagi členov 33 PJ in 35 PJ.
- 37 Ocenjuje, da je ta razlaga edina, ki je v skladu z besedilom in s polnim učinkom Pogodbe ESPJ, ki mora pokriti ves postopek proizvodnje, od vstopa do dejanskega izstopa s trga premoga in jekla, vključno z ustavitvijo dejavnosti proizvodnje.

- 38 Prav tako poudarja, da ji je dajatve, glede katerih se je pritožila Komisiji, Francoska republika naložila zaradi njene dejavnosti pridobivanja železove rude in ker je bila prisiljena obdržati v posesti številne koncesije rudnikov železa. Meni, da mora podjetje v smislu člena 80 PJ, ki mu država zavrne odpoved koncesijam rudnikov železa, medtem ko bi mu zgolj sprejem te odpovedi omogočil izstop s trga, uživati zaščito iz navedene pogodbe.
- 39 Med obravnavo je tožeča stranka v odgovoru na vprašanje, kako lahko dajatve, zaradi katerih se je pritožila, vplivajo na njen konkurenčni položaj, če ni več dejavna, zatrjevala, da te dajatve vplivajo na njen položaj pred prenehanjem dejavnosti, kajti, zlasti če bi jih lahko predvidela, ko je še delovala, morda ne bi prevzela drugih koncesij, kot je to storila. Dodala je, da bi dajatve, povezane z zaprtjem rudnikov, morale biti predvidljive med njeno dejavnostjo, tako da bi bile predmet rezervacij in drugačnega davčnega obravnavanja. Navedla je še, da je ob začetku veljavnosti zakona z dne 15. julija 1994 še vedno posedovala rudo.
- 40 Opominja tudi, da obstajajo predpisi Skupnosti glede pomoči za zapiranje železarskih podjetij. Zatrjuje, da je treba ravno tako dajatve, naložene pri ustavitvi dejavnosti proizvodnje premoga ali jekla podjetja, kot v obravnavanem primeru, oceniti z ozirom na določbe pogodbe ESPJ, saj so stroški zaradi izstopa s trga, kot vsi neposredni in posredni stroški, del poslovanja podjetja.
- 41 Prav tako opozarja, da je Sodišče prve stopnje že sprejelo, da je družba, katere uvedba stečaja je povzročila prenehanje dejavnosti pred vložitvijo njene tožbe pred sodiščem Skupnosti, imela lastnost podjetja v smislu člena 33 PJ, 35 PJ in 80 PJ (sodba Sodišča prve stopnje z dne 25. marca 1999 v zadevi Forges de Clabecq proti Komisiji, T-37/97, Recueil, str. II-859).

- 42 Na obravnavi je tožeča stranka v istem smislu zatrjevala, da sta sodbi Sodišča z dne 17. maja 1983 v zadevi ESPJ proti Ferriere Sant'Anna (168/82, Recueil, str. 1681) in z dne 22. februarja 1990 v zadevi Busseni (C-221/88, Recueil, str. I-495), sprejeli, da lahko Visoka oblast terjatve (ki izhajajo iz dajatev iz naslova členov 59 PJ in 60 PJ ali denarnih kazni) vključi v dolg stečajne mase določenih podjetij, ki so že prenehala svojo dejavnost. Tožeča stranka navaja, da zaradi skladnosti vnos teh terjatev v dolg stečajne mase teh podjetij pomeni, da lahko podjetje, ki je v njenem položaju, vloži tožbo na podlagi členov 33 PJ in 35 PJ.
- 43 Tožeča stranka še zatrjuje, da je Komisija priznala, da morajo biti ukrepi, sprejeti s strani države zoper podjetje med zapiranjem njegovih rudnikov železa, v skladu s pogodbo ESPJ celo po prenehanju dejavnosti pridobivanja, saj se ti ukrepi nanašajo na izvajanje ekonomske dejavnosti, ki jo pokriva ta pogodba. Navaja, da je Komisija v takšni situaciji posredovala na podlagi člena 95 PJ (Odločba Komisije 96/269/ESPJ z dne 29. novembra 1995 o načrtu pomoči Avstrije za Voest-Alpine Erzberg Gesellschaft mbH, UL 1996, L 94, str. 17). Ta odločba naj bi zadevala pomoči, ki so delno pokrivalo obdobje, v katerem so se podjetja, ki so bila prejemniki pomoči, umaknila s trga.
- 44 Komisija odgovarja, da pozna sodbo Sodišča z dne 20. marca 1959 v zadevi Nold proti Visoki oblasti (18/57, Recueil, str. 89), v kateri je bilo družbi v likvidaciji priznано procesno upravičenje na podlagi člena 33 PJ. Vendar poudarja, da je ta družba nadaljevala z dejavnostmi kot v preteklosti, za razliko od tožeče stranke, ki že več kot deset let ne izvaja več nobene dejavnosti, ki bi lahko učinkovala na trg proizvodov, za katere se uporablja pogodba ESPJ.
- 45 Komisija tudi zatrjuje, da argument tožeče stranke glede obstoja pomoči za zaprtje železarskih podjetij, ni utemeljen. Opominja, da zadnji kodeks pomoči železarski industriji (Odločba Komisije št. 2496/96/ESPJ z dne 18. decembra 1996, ki vzpostavlja pravila Skupnosti za pomoči železarski industriji, UL L 338, str. 42)

predvideva samo pomoči podjetjem, ki so še dejavna in ki dokončno prenehajo z dejavnostjo železarske proizvodnje. Vendar prevladujoč položaj v tej zadevi ni dejanski umik s trga premoga in jekla, temveč položaj, ki je mnogo kasnejši od umika s tega trga.

- 46 Glede argumenta, ki ga tožeča stranka izvaja iz sodbe Forges de Clabecq proti Komisiji, točka 41 zgoraj, tožena stranka opozarja, da je kljub dejstvu, da je zadevno podjetje šlo v stečaj, nacionalno sodišče odločilo, da mora nadaljevati s svojo dejavnostjo zaradi svojega prestrukturiranja in sanacije.
- 47 Glede argumenta iz odločbe 96/269 tožena stranka poudarja, da je bil položaj zadevnega podjetja v tej odločbi bistveno drugačen od položaja tožeče stranke. V tej odločbi je bilo določeno, da je treba železov rudnik zapreti. Vendar pa je podjetje v času pridobitve zadevne pomoči še vedno delovalo.
- 48 Komisija v odgovor na tožbeni razlog tožeče stranke iz člena 48(2) Poslovnika poudarja, da v ugovoru nedopustnosti, ki ga vloži z ločeno vlogo, ni obvezana navesti vseh razlogov nedopustnosti in da lahko v odgovoru na tožbo uveljavlja druge razloge nedopustnosti. V vsakem primeru naj bi bilo Sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti pristojno preizkusiti vsak razlog javnega reda.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 49 Pred presojo utemeljenosti ugovora neizpoljenosti procesne predpostavke, ki ga uveljavlja Komisija, Sodišče prve stopnje ocenjuje, da je treba presoditi njegovo dopustnost. Treba je namreč opomniti, da je Komisija zadevni ugovor uveljavljala

šele v odgovoru na tožbo v zadevi T-107/01 in v ugovoru nedopustnosti v zadevi T-175/01.

- 50 Glede trditve tožeče stranke, po kateri procesnega upravičenja v okviru sodnega postopka ni mogoče izpodbijati, če so ga v okviru predhodnega upravnega postopka priznale institucije Skupnosti, je treba poudariti, da sodb Union syndicale in drugi proti Svetu in Sinochem Heilongjiang proti Svetu, točka 35 zgoraj, na kateri se sklicuje za utemeljitev te trditve, nikakor ni mogoče upoštevati. Okoliščine so v tem primeru drugačne od tistih, ki so bile razlog za navedeni sodbi. Sodba Union syndicale in drugi proti Svetu se je namreč nanašala na vprašanje pristojnosti Sodišča za odločanje o direktni tožbi, ki jo je vložilo profesionalno združenje v okviru člena 91 kadrovske predpisev uradnikov Evropskih skupnosti. Tudi v zadevi Sinochem Heilongjiang proti Svetu ni šlo za vprašanje, ali se v fazi postopka tožena stranka še lahko sklicuje na razlog nedopustnosti, temveč za vprašanje, ali ima tožeča stranka lastnost pravne osebe v smislu člena 230 ES, glede na to, da so jo institucije Skupnosti med upravnim postopkom smatrale za neodvisno pravno entiteto.
- 51 Glede tožbenega razloga tožeče stranke, v skladu s katerim člen 48(2) Poslovnika Komisiji prepoveduje, da bi v odgovoru na tožbo v zadevi T-107/01 uveljavljala odsotnost lastnosti podjetja v smislu člena 80 PJ, ker ga ni uveljavljala v ugovoru nedopustnosti, je treba spomniti, da lahko v smislu člena 113 Poslovnika Sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti v vsakem trenutku preizkusi, ali so izpolnjene procesne predpostavke javnega reda, med katere po sodni praksi spada pristojnost sodišča Skupnosti, da odloča o tožbi (sodbe Sodišča z dne 18. marca 1980, Valsabbia in drugi proti Komisiji, 154/78, 205/78, 206/78, od 226/78 do 228/78, 263/78 in 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 in 85/79, Recueil, str. 907, točka 7, in Sodišča prve stopnje z dne 17. junija 1998 v zadevi Svenska Journalistförbundet proti Svetu, T-174/95, Recueil, str. II-2289, točka 80). Nadzor Sodišča prve stopnje torej ni omejen na ugovore neizpolnitve procesnih predpostavk, ki jih uveljavljajo stranke (sklep Sodišča prve stopnje z dne 10. julija 2000 v zadevi Comitato organizzatore del convegno internazionale proti Komisiji, T-387/00, Recueil, str. II-3031, točka 36).

- 52 V tem primeru ugovor nedopustnosti, ki ga uveljavlja Komisija, odpira vprašanje javnega reda, saj zadeva procesno upravičenje tožeče stranke kot tudi njen dostop do pravnih sredstev, zato jo lahko v skladu z zgoraj navedeno sodno prakso Sodišče preizkusi po uradni dolžnosti (sodba Sodišča prve stopnje z dne 24. oktobra 1997 v zadevi EISA proti Komisiji, T-239/94, Recueil, str. II-1839, točka 27).
- 53 Glede utemeljenosti tega ugovora nedopustnosti je treba ugotoviti, da člen 33, drugi odstavek, PJ določa, da lahko „podjetja ali združenja iz člena 48 [PJ]“ v enakih pogojih kot tistih, ki so predvidena v njegovem prvem odstavku, vložijo ničnostno tožbo proti posamičnim odločbam in priporočilom, ki jih zadevajo, ali proti splošnim odločbam in priporočilom, glede katerih menijo, da je prišlo do zlorabe po organih. V skladu z uveljavljeno sodno prakso so pravni subjekti, pooblaščenici za vložitev ničnostne tožbe, v tem členu naštetih taksativno, tako da subjekti, ki v njem niso omenjeni, ne morejo veljavno vložiti takšne tožbe (sodbi Sodišča z dne 11. julija 1984 v zadevi Commune de Differdange in drugi proti Komisiji, 222/83, Recueil, str. 2889, točka 8, in Sodišča prve stopnje z dne 8. julija 2003 v zadevi Verband der freien Rohrwerke in drugi proti Komisiji, T-374/00, Recueil, str. II-2275, točka 33).
- 54 Treba je tudi poudariti, da se na podlagi členov 80 PJ in 81 PJ pravila Pogodbe ESPJ uporabljajo le za podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje na področju premoga in jekla, in da izraza „premog“ in „jeklo“ pokrivata v tem pogledu samo proizvode, naštetih v Prilogi I PJ (sodba Sodišča z dne 28. januarja 2003 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-334/99, Recueil, str. I-1139, točka 77).
- 55 Tožba zaradi nedelovanja na podlagi člena 35 PJ je enako dopustna le, če ima tožeča stranka lastnost podjetja v smislu člena 80 PJ (sodba Sodišča z dne 14. julija 1961 v zadevi Vloeberghs proti Visoki oblasti, 9/60 in 12/60, Recueil, str. 391, 422).

- 56 Res je, da iz sodne prakse Sodišča izhaja, da se ne zahteva, da bi tožeča stranka imela to lastnost v času vložitve tožbe (sodba Sodišča z dne 10. januarja 2002 v zadevi Plant in drugi proti Komisiji in South Wales Small Mines, C-480/99 P, Recueil, str. I-265, točka 44).
- 57 V tej tožbi je Sodišče zavrnilo predlog Komisije za nedopustnost tožbe, ki so jo vložila podjetja, ki so izkoriščala rudnike, in ki je temeljila na dejstvu, da niso dokazala, da so v času vložitve tožbe pred sodiščem Skupnosti še vedno opravljala dejavnost pridobivanja premoga (točki 37 in 44).
- 58 Sodišče je poudarilo, da ni bilo sporno, da so tožeče stranke v času ravnanj, ki so jih izpodbijale v svoji pritožbi, ki jo je Komisija zavrnila, imele lastnost podjetja v smislu člena 80 PJ, in razsodilo, da „[z]aradi dejstva, da so kasneje izgubile to lastnost, ne morejo izgubiti interesa, da se ugotovi kršitev pravil konkurence, katerih posledice so utpele, ko so imele to lastnost, in zaradi katere so imele pravico vložiti pritožbo“ (točka 44).
- 59 V tem primeru je nesporno, da je tožeča stranka prenehala s svojo dejavnostjo proizvodnje julija 1993.
- 60 Poleg tega njeni pritožbi z dne 9. februarja 2001 in z dne 9. maja 2001 pri Komisiji, na katerih temeljita ta postopka, zadevata dajatve, ki niso obstajale ob prenehanju dejavnosti proizvodnje tožeče stranke, ker sta jih uvedla francoska zakona 94-588 z dne 15. julija 1994 in 99-245 z dne 30. marca 1999.

- 61 V teh okoliščinah je treba skleniti, da tožeče stranke ni mogoče šteti za podjetje v smislu člena 80 PJ, tega sklepa pa ne more omajati dejstvo, da je ob začetku veljave zakona z dne 15. julija 1994 še vedno imela rudnike.
- 62 Ker dajatve, nad katerimi se pritožuje tožeča stranka, izhajajo iz določb, ki so kasnejšega datuma kot prenehanje njene rudarske dejavnosti, tožeče stranke niso prizadele posledice domnevnih kršitev Pogodbe ESPJ, ko je še imela lastnost podjetja v smislu člena 80 PJ. Torej ravnanja, ki jih je izpodbijala v svojih pritožbah, niso imela nikakršnega učinka na trg premoga in jekla Skupnosti.
- 63 Drugi argumenti tožeče stranke ne postavljajo pod vprašaj ugotovitve neobstoja lastnosti podjetja tožeče stranke v smislu člena 80 PJ.
- 64 Glede argumentov tožeče stranke, utemeljenih na dejstvu, da mora Pogodba ESPJ pokriti ves postopek proizvodnje, in na gospodarski povezavi med dajatvami, glede katerih je podala pritožbo, ter njeno predhodno dejavnostjo je treba presoditi, da nobeden od teh argumentov ne postavi pod vprašaj dejstva, da tožeča stranka, v nasprotju s tem, kar se zahteva v členu 80 PJ v času ravnanj, ki jih je izpodbijala v svojih pritožbah, niti v času, ko se je s pritožbo proti dajatvam, ki ji jih je naložila Francoska republika, obrnila na Komisijo, ni opravljala dejavnosti proizvodnje na področju premoga in jekla. Ne gre za kršitve, katerih posledice naj bi utrpela tožeča stranka, ko je še bila podjetje v smislu člena 80 PJ.
- 65 Prav tako ni mogoče upoštevati argumenta tožeče stranke, po katerem bi morale podjetje uživati sodno varstvo, ki ga ponuja pogodba ESPJ, do njenega dejanskega izstopa s trga. Tako kot so večkrat navedla sodišča Skupnosti, sama ne smejo odstopiti od sodnega sistema, ki ga vzpostavljajo pogodbe (kar zadeva pravna

sredstva, ki jih predvideva pogodba ESPJ, glej podrobneje sodbo Sodišča z dne 4. julija 1963 v zadevi Schlieker proti Visoki oblasti, 12/63, Recueil, str. 173, 186, in sodbo Verband der freien Rohrwerke in drugi proti Komisiji, točka 53 zgoraj, točka 38).

- 66 Če je namreč treba pogoje za vložitev tožbe pred sodiščem Skupnosti razlagati v luči načela učinkovitega pravnega varstva, takšna razlaga ne more privedi do neupoštevanja v pogodbi ESPJ izrecno navedenega pogoja, ne da bi prekoračila pristojnosti, ki jih daje ta pogodba sodiščem Skupnosti (sklep Sodišča z dne 28. marca 2003 v zadevi Diputación Foral de Alava in drugi proti Komisiji, C-75/02 P, Recueil, str. I-2903, točka 34).
- 67 Trditev tožeče stranke glede sodnega varstva pogodbe ESPJ za ves postopek proizvodnje, od vstopa do dejanskega izstopa s trga, torej vse do prenehanja podjetja, tudi ni mogoče upravičiti z obstojem predpisov Skupnosti glede pomoči za zaprtje železarskih podjetij. Komisija namreč pravilno poudarja, da se zadnji zakonik pomoči železarski industriji (odločba št. 2496/96) nanaša na podjetja, ki so še dejavna. Člen 4(2) zgoraj navedene odločbe namreč predvideva, da „[j]e mogoče pomoči v korist podjetjem, ki dokončno prenehajo s svojo dejavnostjo železarske proizvodnje ESPJ [...], šteti kot združljive s skupnim trgom pod pogojem [...], da so vse do dneva naznanitve zadevne pomoči skladno s členom 6 [...] redno proizvajala železarske izdelke ESPJ“. Iz obrazložitve te odločbe izhaja, da je cilj odobritve teh pomoči „vzpodbujati delno zaprtje naprav ali financirati dokončno prenehanje vseh aktivnosti ESPJ manj konkurenčnih podjetij“.
- 68 Glede trditve tožeče stranke, po kateri je Sodišče prve stopnje podjetju v stečaju v sodbi Forges de Clabecq proti Komisiji, točka 41 zgoraj, priznalo lastnost podjetja v smislu 80 PJ, je treba poudariti, da je zadevna sodba zadevala železarsko podjetje, ki je bilo, ko je Komisija sprejela odločbo o pomočeh v njegovo korist, predmet

sanacije, da bi se izognilo stečajju in da bi se mu omogočilo nadaljevanje dejavnosti. Odločba Komisije v tej zadevi z dne 18. decembra 1996 je bila izdana pred stečajem, ki ga je začel pristojni tribunal de commerce s sodbo z dne 3. januarja 1997 (točke od 6 do 11, 18 in 19 iste sodbe). Ta situacija pa je bistveno drugačna od te, ki prevladuje v tem primeru.

- 69 Glede argumentov tožeče stranke, ki izhajajo iz sodbe ESPJ proti Ferriere Sant'Anna in Busseni, točka 42 zgoraj, je dovolj poudariti, da je šlo v teh zadevah za vprašanje, ali se terjatve Visoke oblasti sme ali ne sme vpisati kot privilegirane terjatve v stečajne mase določenih podjetij. Torej je treba poudariti, da se te sodbe nanašajo na vprašanje, ki je povsem drugačno od predmeta obravnave v tem primeru, in da tožeča stranka ni navedla, zakaj dejstvo, da se te terjatve lahko vpiše v dolgovane stečajne mase podjetja v smislu člena 80 PJ, pomeni, da lahko veljavno vložijo ničnostno tožbo. Treba je pripomniti, da so zadevne terjatve odgovarjale denarnim obveznostim, ki so jih podjetja imela do Visoke oblasti in ki so bile povezane z njihovo dejavnostjo.
- 70 Nazadnje je glede Odločbe 96/269 treba ugotoviti, da je odobrila pomoči v korist podjetja, ki je bilo v nasprotju s tožečo stranko še dejavno takrat, ko je Komisija sprejela odločbo (glej točko II te odločbe).
- 71 V teh okoliščinah je treba zavrniti trditve tožeče stranke, naj se jo šteje kot podjetje v smislu člena 80 PJ.
- 72 Iz vsega zgoraj navedenega sledi, da je treba tožbi tožeče stranke zavreči kot nedopustni.

Stroški

- 73 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi tožene stranke naloži plačilo stroškov, vključno s tistimi, ki so nastali v postopku za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (četrti senat)

razsodilo:

- 1. Tožbi se zavržeta kot nedopustni.**
- 2. Tožeči stranki se naloži plačilo stroškov, vključno s tistimi, ki so nastali v postopku za izdajo začasne odredbe.**

Legal

Tiili

Vilaras

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 7. julija 2004.

Sodni tajnik

Predsednik

H. Jung

H. Legal

II - 2151